

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ZASLEDOVANJE MORILCA MENGEŠKEGA ŽUPNIKA

Aretiranih je bilo že več sumljivih potepuhov, toda morilca med njimi najbrž ni — Pogreb umorjenega župnika

Ljubljana, 16. februarja.

Strahovit roparski umor župnika gosp. Franceta Kušarja v Mengšu, ki je razburil vso javnost, zlasti pa prebivalce Mengša, je še vedno predmet splošnega zanimanja. Splošna želja vseh je, da bi se oblastim čim prej posrečilo aretirati zverinskega zločinca. Oblasti so mobilizirale vse svoj aparat, vse orožniške postaje v Sloveniji so bile avizirane, pa tudi ljubljanska policija je takoj stopila v akcijo. Aretirali so že več sumljivih postopačev, toda med njimi morilca najbrž ni.

Sumljiv mož v Brežicah

Včeraj zjutraj so orožniki v Brežicah, ki so bili med tem tudi že obveščeni o umoru v Mengšu, aretirali nekega možkega, ki se jim je zdel precej sumljiv. Bil je ves potrošen in orkavljav in na sebi ni imel suknjice. Že to je dalo orožnikom povod, da so ga aretirali. Ugotovili so, da gre za 47-letnega Ivana V. iz Malega Mengša.

Ivana V. so takoj zasilili in ga vprašali, kje se je prejšno noč mudil. V. je dejal, da je bil v noči od petka na soboto v Ljubljani pri gostilničarju Mihi R. in se z njim in z živinskim prekupevalcem Rogljem odpravil v Buševce vasi pri Krškem nakupovati vino. Ker je bil pa V. v Buševci vasi zelo nasilen, so ga kmetje postavili pod kap. Gostilničar R. se je vrnil v Ljubljano, Roglj je ostal v Buševci vasi, V. se je pa napotil v Brežice, kamor je prišel v nedeljo zjutraj, ko so ga orožniki aretirali.

Seveda je V. odločno zankal, da bi bil z umorom v kakršnikoli zvezi. Orožnikom se je zdelo sumljivo, ker je bil brez suknjice. Pozneje so ugotovili, da je izgubil suknjico v Buševci vasi, kjer so ga tudi našli. Ta sum je bil torej neutemeljen. Aretiranec je z Rogljem, katerega so orožniki pozneje zasilili, med vso vožnjo iz Ljubljane proti Brežicam neprestano govoril o mengeškem župniku in ko so prišli v Buševce vasi, je dejal: »Zdi se mi, da je mengeški župnik tu doma.« Zanimivo pa je, da takrat še nihče ni ničesar vedel o umoru.

Aretirani Ivan V. je doma iz Malega Mengša in sledovi za morilcem vodijo tik njegove hiše, toda s tem še ni rečeno, da bi bil sum proti njemu utemeljen. Ivan

V. je znan kot precej nasilen fant in je bil zaradi raznih deliktov že 9 krat kaznovan. Orožniki v Brežicah so daktiloskopirali njegove prste in poslali odtise policijski upravi v Ljubljano. Kakor znano, je policijski uradnik G. Trebše v Mengšu daktiloskopiral odtise morilčeve roke. Dopoldne so orožniki iz Brežic aretirane Ivana V. v spremstvu prepeljali v Ljubljano, kjer ga izroče policijski upravi.

Brezposelni Ljubljančan v Mengšu

Orožniki v Mengšu so pridno na delu. Skoraj noč in dan so na nogah, zaslišujejo in izprašujejo ljudi, ki so videli sumljivega potepuha, ter skušajo dognati vse podrobnosti, ki bi prišle pri zasledovanju morilca v potsev. Ugotovili so, da je šel v soboto zjutraj skozi Smlednik sumljiv možki srednje postave, ki je bil ves zasnežen ter brez suknjice. Neznanka je opazil v Smledniku neki mizar, ki je šel ravno na delo. Ta ga pozdravi, pa mu sumljivi neznavec ni odgovoril, temveč jo je naglo odkuril naprej. Šel je baje v smeri proti Škofji Loki oziroma Kranju.

Davi so orožniki aretirali nekega brezposelnega potepuha, ki je prišel župnika na mrtvaškem odru kprobit. Bil je to Viktor B. iz Ljubljane, ki se ni mogel legitimirati in ni mogel dokazati, s čim se preživlja. Mož je že od decembra brez posla in zaslužka.

Dva potepuha v Kranju

Kranj, 16. februarja.
Vse kaže, da se je morala večja družba propadlih tipov domeniti, da oropa bogate župnije. Tako so sodili domačini v Mengšu, to pa dokazuje tudi drzen nastop dveh sumljivih tipov v župniji v Šmartnem pri Kranju. V soboto zvečer sta namreč prišla k župniku dva sumljiva možka, prava kriminalna tipa, ki sta enega zahtevala, naj jima da župnik jesti in nekaj denarja, kajti gotovo je, da ima kot ravnatelj hranilnice denar in jima lahko pomaga. Žup-

nik se je neznancev ustrašil in ker si ni vedel pomagati, ju je povabil v župnišče in pogostil. Skrivaj je pa obvestil orožnike. Ko sta lopova večerjala, so orožniki obkolili hišo in ju aretirali. Eden je z Jesenic, drugi z Vrhnike, oba sta prava kriminalna tipa in sta imela že čisto opravka z oblastmi. Skoraj gotovo je, da sta imela namen župnišče oropati. Orožniki so ju obdržali v zaporih.

Pogreb umorjenega župnika

Mengeš, 16. februarja.
Davi ob 9.30 se je vršil v Mengšu veličasten pogreb nesrečne žrtve ubijalčeve roke župnika Franceta Kušarja. Pogreb je pričel, koliko simpatij je užival pokojni med prebivalstvom in kako globoko je pretresla vse vest o njegovi tragični smrti. Udeležilo se ga je vse mengeško prebivalstvo, prišli so pa tudi številni okoličani. Ob 9.30 so pogrebci prinesli krsto iz župnišča, nakar se je takoj začel pomikati žalni sprevod. Krsto so nesli po vsem trgu do spomenika sredi trga, nato pa nazaj po isti poti na pokopališče, oziroma v cerkev, kjer so se vršili pogrebni obredi.

V žalnem sprevodu je najprej stopala šolska mladina iz Mengša, Trzina in Jarš, nji je sledila Marijina družba iz Mengša, potem društvo usmiljenih sester sv. Vincencije iz Mengša, Izobraževalno društvo Mengeš, pevski zbor iz Mengša, gasilci v krajih iz Trzina, Mengša in Most, katerim je sledila godba iz Mengša, ki je svo pot svirala žalostinke. Pred krsto je stopala duhovščina na čelu s škofom dr. Rožmanom. V žalnem sprevodu so nosili 9 krstnih vencev, za krsto so pa stopali pokojnikov sorodniki, znanci in prijatelji. Med drugimi so spremili pokojnega župnika na zadnji poti sreški načelnik dr. Ogrin, dr. Zvolek, bivši poslanec Strcin in drugi odlični predstavniki javnosti. V žalnem sprevodu je bilo okrog 1500 ljudi; povsod, kjer se je žalni sprevod pomikal, so stali ljudje v gostem spahlju in izkazali žrtvi gnusnega zločina zadnjo čast.

Vlada narodne aliance v Španiji

Kralj je poveril vodji liberalne stranke grofu Romanonesu mandat za sestavo vlade narodne aliance

Madrid, 16. sebr. AA. Po daljših posvetih z vsemi političnimi voditelji je kralj Alfonz poveril grofu Romanonu sestavo nove vlade narodne aliance. V novi vladi bosta tudi admiral Aznar in vojvoda Maura. Grof Romanones je izjavil novinarjem, da bo sklicana ustavotvorna skupščina in da se bosta sestali zbornici poleti, da proučita obsežno resorno ustave v duhu demokratičnih načel. Položaj je kljub tem dogodkom skrajno napet.

Madrid, 16. febr. Kralj Alfonz XIII. je imel v soboto zvečer telefoničen razgovor z zunanjim ministrom Santiago Albo, ki živi v Parizu. Razgovor o rešitvi krize se bo nadaljeval danes. V političnih krogih razpravljajo o treh možnostih rešitve.

Največ se govori o koncentracijski vladi pod predsedstvom šefa mornarice admirala Aznarja, v kateri bi bili konzervativci, liberalci in demokrati in ki naj bi rešila najnujnejše naloge, t. j. izvedla volitve v občinah, mestnih zastopih in končno volitve za ustavodajno skupščino. Smatrajo kot verjetno, da bi tudi grof Romanones ali njegov sin stopil v tako vlado.

Konstitucionalisti s Sanchesom de Guero na čelu bi sodelovanje v taki vladi odklonili, vendar pa je Sanches de Guera pripravljen prevzeti ministersko predsedstvo v konstitucionalistični vladi, v kateri bi bile zastopane republikanske stranke in morda celo socialisti.

Tretja možnost je ustvaritev nove vojaške diktature, o kateri pa menijo, da se kralj zaveda njenih resnih posledic in zato najbrž ne bo izbral tega izhoda.

Santiago Alba se je v brzojavki iz Pariza izrekel za koncentracijsko vlado s takojšnjim sklicanjem ustavodajnih korporacij. Alba bo odšel čimprej v Madrid, da pomaga reševati krizo.

Kakor splošno sodijo, se kralj Alfonz doslej namenoma ni jasno izrazil, ali se bo odločil za sklicanje ustavodajnega parlamenta. V monarhističnih krogih celo trdijo, da je pripravljen to storiti in da je sam izval demisijsko generala Berenguerja, ker ni soglašal z njegovo preveliko popustljivostjo napram konstitucionalistom. Po poročilih iz krajev ob francosko-španski meji je vest o političnem preokretu izzvala po vsej Španiji veliko navdušenje.

Madrid, 16. februarja. Odstopivši predsednik vlade general Berenguer je izjavil zastopnikom tiska, da se je politični položaj glede na stališče liberalcev in regionalistov zaradi volitev popolnoma izpremenil. Zato je smatral za svojo dolžnost predložiti kralju demisijsko celotne vlade. Kralj je o političnem položaju dobro informiran ter pozna obseg bojkotnega gibanja proti volitvam. Na prošnjo je sprejel demisijsko vlado in Berenguer pričakuje, da bo vladna kriza rešena brez daljšega zavlačevanja. V političnih krogih upajo, da bo že danes sestavljena nova vlada.

Vodja liberalcev grof Romanones je izjavil zastopnikom »United Press«, da je pripravljen v bodoči vladi prevzeti prosvetni resor. Kljub prošnji kralja Alfonza pa ni pripravljen prevzeti predsedstva vlade, ker bi to zbudilo vtis, da je prišlo do padca kabineta Berenguerja samo zato, ker je hotel priti sam na krmilo.

Tudi vojvoda Maura se je izjavil pripravljenega stopiti v vlado. Ko je odhajal v soboto iz kraljevske palače, je izjavil, da bo po njegovem mnenju prišlo do takozvane narodne skupščine in sicer s programom, da se nameravane ustavne izpremembe že prej podrobno določijo.

Morquis Alhucemas je izjavil, da je priporočil kralju osnovevanje koncentracijske vlade na čim širši podlagi. Razen tega mu je priporočal takojšnji razpis občinskih volitev, ki bi jim potem sledile pokrajinske volitve, kasneje pa sklicanje ustavotvorne narodne skupščine in sicer s programom, da se nameravane ustavne izpremembe že prej podrobno določijo.

Vodja reformistov Alvarez je izjavil po avdienci da je svedoval kralju, naj se prepušči končna odločitev narodni skupščini. To seveda ne pomeni odpravo suverenosti kralja, vendar pa naj se onemogoči izločitev parlamenta ter veta proti njegovim sklepom. Izjavil je se proti osnovevanju koncentracijske vlade, ker bi samo poostrila nasprotstva. Kot posebno važno smatra, da bi bila bodoča vlada sestavljena iz mož, ki bi se strgo držali ustavnosti. Ako se to ne zgodi, se bo narod smatral za goljufia-

nega ter mogel nastati močan protipokret po vsej državi.

Na vprašanje, kaj misli o sedanjih politični krizi, je grof Bugala izjavil, da zagovarja osebno tako rešitev, pri kateri bi se sestavila vlada skupno s stranko regionalistov. Pri tem bi zahteval za svojo skupino tri ministrske listnice.

Madrid, 16. februarja. AA. Kralj je včeraj sprejel v avdienci ministrskega predsednika Berenguerja, ki mu je poročal o politični krizi. Minister notranjih zadev je izjavil zastopnikom listov, da bo sedanja politična kriza dolgo trajala.

Madrid, 16. febr. AA. V teku včerajšnjega dne je kralj Alfonz imel posvete z voditelji konzervativne in liberalne stranke in končno sprejel brzojavno pozvanega generalnega kapelana mornarice admirala Aznarja. Admirala Aznar je najresnejši kandidat za predsednika nevtalne vlade, sestavljene iz konzervativcev, liberalcev in demokratov. Nova vlada naj bi razpisala najprej občinske in pokrajinske volitve, nato pa sklicala ustavotvorno skupščino. To rešitev opozicijski krogi odklanjajo, ker smatrajo, da hoče kralj z njo pridobiti na času. Opozicija zahteva takojšnje sklicanje ustavotvorne skupščine. To zahtevo podpirajo mnoge prestolnice in vseh ostalih večjih mest.

V Madridu, Saragosi, Barceloni, Valenciji, Granadi in Sevilli so bile včeraj viharne republikanske skupščine. Policija je morala ponovno nastopiti, ker je množica zalila kralja.

Madrid, 16. febr. AA. Kralj je včeraj sprejel v avdienci Camba in se z njim posvetoval o političnem položaju. Ko je prišel z dvora, je Camba izjavil, da je priporočil kralju, naj sestavi vlado v levičarskem duhu. Camba v vlado ne pojde zaradi slabega zdravja in tudi ne bo imenoval namestnika, ker bi vlada tako izgubila značaj levičarske orijentacije.

Madrid, 16. febr. Bivši predsednik španske vlade Santiago Alba je kralju sporočil obenem s svojim mnenjem o političnem položaju, da ne smatra za potrebno zapustiti Pariz ter se vrniti v Španijo.

Pariz, 16. febr. AA. Havas poroča iz Madrida, da so se včeraj dopoldne zbrale pred poslopjem tamošnjega gledališča množice, ki so prišle na politično zborovanje, čeprav ga je vlada že prej prepovedala. Ker je prišlo do izgrede, je policija začela streljati. Nekaj oseb je aretiranih. Manifestacija skupine demonstrantov pred madridsko jetišnico se je izjalovila. Pri tem je prišlo do spopada med manifestanti in policijo, ki je nekaj demonstrantov aretirala.

Smuški sport v Bohinju

Ljubljana, 16. februarja. AA. Pri treniranju v Bohinjski Bistrici je v soboto 10. t. m. Norvežan Guttormsen Sigmund, ki je prišel, da se udeleži mednarodnih zimsko-sportnih tekem v Bohinju skočil 52 in 54 m. To so najboljši skoki, ki so bili kdaj postavljeni v naši državi. Pri tej priliki je izjavil, da je skakalnica tehnično popolna, da tudi Norveška nima boljše.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.80, Berlin 13.4875—13.5175 (13.5025), Bruselj 7.9175, Budimpešta 9.9096, Curih 1024.4—1097.4 (1096.9), Dunaj 798.14, London 276, New-cork 56.725, Pariz 222.72, Trga 168.11, Trst 297.23 denar, 297.4023 blago (297.23).
INOZEMSKA BORZA.
Curih. Beograd 9.1280, Pariz 20.32125, London 25.185, Newyork 518.60, Bruselj 72.23, Milan 27.1375, Madrid 51.—, Amsterdam 208.05, Berlin 123.21, Dunaj 72.83, Sofija 3.75, Praga 15.34, Varšava 58.—, Budimpešta 90.425, Bukarešta 3.0825.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Reševanje agrarne krize

Mednarodna kreditna akcija — Francoska vlada za poljedelce — 90 milijonov dolarjev za farmarje — Zanimiva izjava čl. ministra za kmetijstvo

Ženeva, 16. februarja. Posvetovalna odbora strokovnjakov, ki ga je imenoval finančni odbor Društva narodov z nalogo, da izdela natančen načrt za ustanovitev mednarodnega kreditnega zavoda za poljedelstvo, so bila začasno zaključena. Po izčrpnih obravnavi so se člani odbora zedinili za gotova načela in upajo, da bodo nova posvetovalna v mesecu marcu omogočila že izdelavo statuta. Na ta način bi mogel svet Društva narodov in evropski študijski odbor morda že v maju sprejeti končno veljavne sklepe.

Pariz, 16. februarja. AA. »Petit Journal« doznava, da je na sobotni seji ministrskega sveta v debati v podpori, ki bi jo bilo treba dati kmetijstvu, kmetijski minister Tardieu rekel, da bo vlada, ki hoče pokazati vso svojo dobro voljo za povzdigo kmetijstva, preskrbeti zanj podporo. Posebno so podpre potrebni poljedelci, ki se bavijo s pridelovanjem vina in žita. Ta podpora se bo mogla podeliti samo v okviru ukrepov, storjenih v državi sami, ne pa v zvezi s sedanjo carinsko tarifo.

Pariz, 16. febr. Ministrski svet je na

svoji seji razpravljal tudi o pripravah za zasedanje mednarodne konference, ki bo proučevala predloge o rešitvi agrarne krize v okviru evropske unije. V zvezi s tem, je vlada sprejela razne sklepe za omiljenje agrarne in vinske krize v Franciji.

Washington, 16. febr. AA. Zakonski načrt o podpori ameriškim poljedelcem, prizadetim od suše, ki je bil sprejet v senatu, določa vsoto 90 milijonov dolarjev kot skupni izdatek državne blagajne na račun podpor. Načrt pride v kratkem tudi pred parlament.

Praga, 16. febr. Poljedelski minister Bradač je poslal obnemu zboru Zemljedeljske jednote, ki se je vršil včeraj, pismo, v katerem se ni dotaknil samo konstruktivnega razmaha češkoslovaškega poljedelstva s pomočjo intelektualnega dela z besedo in pisanjem po vsej državi in s pomočjo dobrih strokovnih šol, temveč je podal obenem tudi zanimive izjave o skorajšnjem povratku voditelja češkoslovaške agrarne stranke in bivšega predsednika Antonina Švehla k staremu političnemu delovanju in vodstvu.

Sestanek Gandhija z indijskim podkraljem

Gandhi se sestane z lordom Irwinom v sredo — Pričetek pogajanj za pomirjenje indskih nacionalistov

Allahabad, 16. febr. Gandhi se je vdal pritisku zmernih voditeljev ter poslal indijski podkralju pismo, v katerem daje pobudo za sestanek in izjavlja, da ga razgovor z delegati pri »okrogli mizi« ni popolnoma prepričal in bi po njegovem nazoru podkralj storil mnogo bolje, če bi razpršil vse dvome in nesporazumljenja.

Allahabad, 16. febr. AA. Poročajo, da se sestane Gandhi s podkraljem lordom Irwinom v sredo. Gandhi je zaprosil Irwina za avdienco na pobudo naboba iz Bopala in zaradi velikih spopadov med Indijci in muslimani v Benaresu.

Allahabad, 16. febr. AA. Izvrševalni odbor indijskega kongresa je sklenil včeraj zjutraj nadaljevati gibanje za državljansko neposlušnost.

Bombay, 16. febr. AA. V Surat so vse trgovine, ki prodajajo angleško blago, sklenile razprodati svoje zaloge. Do tega koraka so jih primorali šolarji, ki so odvažali njihove kupce.

Benares, 16. februarja. Pri spopadih med Indijci in muslimani je bilo ubitih 30 oseb, 150 pa ranjenih.

Bolezen Nj. Vel. kraljice

Beograd, 16. febr. Iz Bukarešte poročajo o stanju Nj. Vel. kraljice Marije. Kakor znano, je kraljica obolela na ošpicah. Zdravniki so izdali nastopni komunikate: »Razvijanje ošpic je normalno z lahkim bronhijalnim prehladom. Temperatura znaša 37.8, bitje pa 86. Dvorski zdravnik dr. Mamuleac«.

Nemško oboroževanje

Pariz, 16. febr. AA. V »Le Matin« je Armand izjavil, da je proračun za nemško državno brambo mojštrsko delo prikrivanja. Člankar meni, da je previsoka vsota 32 milijonov frankov, ki jih zahteva brambno ministrstvo za vzdrževanje 84.000 pušk in 1800 karabin. Prav tako so previsoke tudi druge postavke nemškega vojnega proračuna in ne odgovarjajo določbam versailleskega mira.

Nova zarota v Turčiji

Carigrad, 16. februarja. AA. Iz Dardanel poročajo, da so tam aretirali 14 reakcionarjev, članov tajne organizacije, ki ji načeljuje šejk Ali. Aretiranci so bili tudi organizirani v verski sekti Kadiri.

Carigrad, 16. febr. AA. Oblasti so odkrile v dardanelski pokrajini široko razpredeno zaroto ter so aretirale več oseb. Predsednik Kemal paša se vrne v Angoro v četrtek. Minuli četrtek so aretirali v Balikesarju veliko oseb, ki so obtožene, da so kovalе zaroto proti sedanjemu režimu. Po nemirih v Menemenu so zaprli doslej nad 1000 oseb.

Trgovinska pogajanja med Avstrijo, ČSR in Jugoslavijo

Dunaj, 16. febr. Danes se je pričela trgovinska pogajanja s Češkoslovaško in Jugoslavijo.

Obsodbe turških zarotnikov

Pariz, 16. februarja. Listi poročajo iz Ankare, da je sodišče v Menemenu obsodilo 45 članov derviške sekte na ječo od 3 mesecev do enega leta.

Delavske zbornice in socialno zavarovanje

Iz spomenice centralnega tajništva DZ ministru socialne politike
in narodnega zdravja

Tudi centralno tajništvo Delavskih zbornic je zavzelo svoje stališče do osnutka novega zakona o socialnem zavarovanju. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je poslalo obširno spomenico, iz katere posnemamo glavne misli.

Delavske zbornice so temeljito proučile osnutek novega zakona o socialnem zavarovanju, ker stoji na stališču, da je to vprašanje važno ne samo za delavstvo, marveč tudi za državo samo. Obrnile so se na strokovnjake in posvetovalce so se tudi z delavstvom samim. Izražajo veliko zadovoljstvo in hvaležnost delavstva, da kaže osnutek resno voljo, da dobe delavci tudi zavarovanje za primer onemoglosti, starosti in smrti. Delavci so pripravljene plačevati 1½% od svojih zavarovanih mezd, kar bi znašalo 75 do 100 milijonov Din letno, in pričakujejo, da bodo storili tudi delodajalci v tem pogledu svojo dolžnost. Zelo nezadovoljni pa so delavci z osnutkom novega zakona zato, ker jim obeta obširne udarce. Delavske zbornice kot predstavnice delavstva so se prepričale, da novi osnutek ne more biti baza nove socialne reforme, da ga je treba zavrniti in vzeti drugo pravičnejšo in solidnejšo podlago za to veliko delo. Osnutek novega zakona demontira po njihovem mnenju to, kar je doslej imelo delavstvo kot svoje zavarovanje in kar je postalo sestavni del delavskega življenja.

Spomenica navaja nekaj primerov krivic, ki bi zadele delavstvo z novim zakonom o socialnem zavarovanju. Dosedanje pravice glede lekarstev, lečenja, hranarine, porodniške podpore, zdravniške pomoči rodbinskim članom itd. veže osnutek

na dolge karentne roke. V večini primerov se zahteva zaposlitev skozi 10 mesecev v letu ali 18 mesecev v 2 letih. Delavci bi bili zelo srečni, če bi jim naše gospodarstvo razmere omogočale vsako leto tako dolgo zaposlitev. V resnici je pa ogromno število delavcev zaposlenih samo 3 kalendarne mesece v letu. Povprečna 10 mesečna zaposlitev je samo v nekaterih krajih dravske banovine. Osnutek predlaga pri krajši zaposlitvi popolno izgubo hranarine za ves čas zdravljenja in splošno zmanjšanje pravice do hranarine od ¾ na polovico zavarovane meze. Občutno so znižane tudi rente delavcem, ki se ponesrečijo pri delu. Pravico do polne rente dobe po novem osnutku šele invalidi, čijih nesposobnost za delo znaša nad 60%.

Izgledi na pokojninsko zavarovanje so zelo slabi. Zavarovanje bi začelo funkcionirati glede na določene karentne roke šele čez 5-7 let, a pokojnine bi znašale mesečno največ 650 Din po 45 letih rednega vplačevanja. Povprečne pokojnine bi znašale od 110 do 237 Din mesečno. Vdovam ni zagotovljena nobena pokojnina, otrokom pa samo 39 do 70 Din mesečno. Novi osnutek pomeni faktično odpravo delavskega zavarovanja, ker je načelo samouprave v središčnem in okrožnih uradih popolnoma odpravljeno, notranja organizacija pa strogo centralizirana. Po tem sistemu bi v delavskem zavarovanju ne bilo nobene stalnosti in reda. Nezadovoljstvo je tem večje, ker je izključen iz zavarovanja znaten del starejših nameščenec in sezonskih delavcev in ker je umetno omejen razvoj obstoječih zasebno-društvenih blagaj.

stva g. dr. Mavricija Rusa, ravnatelja klavirne g. Pestotnika z dr. Kuncem in Riglerjem, ki so se med mesarskimi pomočniki prav dobro počutili, z največjim zadovoljenjem so pa pozdravili tudi mojstre gg. Franca Slamiča, Antona Kebra, Rezarja, Franceta Rodeta, Ivo Zana, Milka Slamiča, Volkarja, Alojza Brecljnika, Sitarja in občinskega svetovaleca Musarja, ki so seveda pripeljali tudi svoje družine s seboj, saj kakor vidimo, velik del naših mojstrov smatra svoje pomočnike za članne svoje družine. Prostorna dvorana je bila sploh polna izvrstno razpoloženih gostov, ki se je med njimi suhalo in jim nagajalo polno skrivnostnih mask, odlašaj, slovenskih narodnih noš, prijet, pisani harlekin in ne vem, kako bi se imenoval vse te veselice, prosim, pa tudi imenitno raščene in lepe gospodične, ki so marsikomu zacoprale, da se mu je zavrtilo v glavi, da morda z masko pripleše še v sladki zakonski jarem. Ja, nesreča nikjer ne počiva in ne boji se celo korajžnih mesarskih fantov. Komit je pod vodstvom g. Lojzeta Dreglina najel godbo »Zarje«, ki je prav dobro in pridno igrala, poskrbel je pa tudi za vse, da so bili gostje nad vse zadovoljni. Po domače je bilo in fletno, kakor že dolgo ne. Posebej pa moramo povedati, da so se fantje tudi obnašali kakor pravi kavalirji in bi jih lahko posnemala tudi študirana mladina.

Važno za izseljence

Za vsako državo, zlasti pa za državo s šibkejšim narodnim gospodarstvom, so denarne pošiljke, ki jih izseljenci pošiljajo v domovino, velikega narodno-gospodarskega pomena, ker znatno poboljšujejo i narodno in državno gospodarsko blaginjo. Zato so vse države, katerih prebivalstvo išče zaslužek v inozemstvu, živo zanimajo za gospodarski podvig svojih v inozemstvu živitih državljanov in skrbje po svojih zastopstvih v tujini, da so izseljenci stalno dobro poučeni, kako in kje naj nalagajo v domovini svoje prihranke, da jim ne gredo po zlu sadovi njihovega truda in da ima poleg njih samih koristi tudi splošnost. Tu pa tam se pač vžice vsem navodilom in opozorilom vendarle še dogodi kaj, kar potem prinaša škodo ne samo onim, ki so neposredno prizadeti, temveč tudi celoti, sami državi, in tedaj je pač treba odločno ukrepa, ki naj ne pomagajo samo v danem primeru, temveč bodo tudi obvarovalno sredstvo ter opozorilo in svarilo za bodočnost. Tak ukrep je storila te dni naša vlada in hvaležni ji morajo biti zanj ne samo oni, ki so neposredno prizadeti, temveč vse naše izseljence, ker je vlada s tem ukrepom javno pokazala, kako ji je v resnici pri srcu naše izseljence in vse, kar je v zvezi z njim, in kako je pripravljena celo na težke žrtve, da ohrani izseljence, kar je njihovega.

Stvar sama se tiče pač v prvi vrsti izseljencev iz zapadnih pokrajin naše države, toda izključeno pa nikakor ni, da so bili prizadeti tudi posamezniki iz Slovenije, in zato naj nekoliko obširneje izpregovorim o zakonu, ki je bil razglašen 18. t. m. in s katerim se zelo ugodno za izseljence rešuje stvar poloma sedaj pod stebajem se nahajajoče »Prve srbske zemljoradničke banke« v Beogradu, ki je pred par leti dvignila toliko prahu ne samo v naši državi, temveč tudi v inozemstvu, kjer ga je naši državi nenaklonjeni tisk skušal izkoristiti v svrhu izpodkopavanja ugleda naše države in zaupanja v njene pravne in gospodarske razmere.

Naši izseljenci zlasti v Severni Ameriki so z velikim zaupanjem nalagali svoje prihranke v omenjeni banki, ki je zelo spetno razširjala svoje propagando med njimi, marsikje in marsikdaj celo daleč preko mere izkoristajoč v svoje propagandne namene narodno zavest izseljencev. Vkljub vsemu temu bi bila stvar morda vendarle dobra, če bi se ne bile v banki sami vršile nerednosti, ki so privedle banko do poloma in tako vrgle v pogubo izseljence, ki so ji zaupali svoje prihranke. Lahko si je misliti, kako porazno je na ljudi, ki so s krvavimi žulji prisluškili nekoliko tisočakov, katere so vložili v zavod za starost ali za slabše čase, morala učinkovati vest, da je vse izgubljeno in kako se je njihovo zaupanje v domovino pod vplivom te izgube moralo izpremeniti v nezaupanje, če ne še v kaj hujšega, in še tembolj, ko so se okoli njih gotovo začeli oglašati glasovi, ki so skušali vse to izkoristiti za hujkanje proti naši državi. Zato je naša vlada storila sedaj v resnici prave delo državniške uvidevnosti, ko je, ne boječ se velikih gnetnih žrtv, z eno samo potezo, posebnim zakonom, zbrisala vse posledice te nesreče.

Zakon, razglašen 18. t. m., določa namreč, da poština hranilnica vsem izseljencem, ki so imeli naložene svoje prihranke v »Prvi srbski zemljoradnički banki«, izplača njihove vloge. Tako torej izseljenci-vlagatelji ne izgube svojih vlog in celo tudi ne obresti vse do proglasitve stekaja nad omenjeno banko.

Za izplačilo takih hranilnih vlog veljajo naslednje določbe:

Vlagatelj mora s posebnim pismom naznaniti poštini hranilnici v Beogradu, kedaj in koliko je vložil v omenjeno banko in odkod je poslal denar banki. Pismu se mora priložiti vložna knjižica, potrdilo, da je vlagatelj jugoslovanski državljan, in potrdilo, da je v času vložitve prebival v inozemstvu. Če je vlagatelj umrl, imajo njegovi dediči pravico, da naznanijo stvar poštini hranilnici. Če je vlagatelj že prijavil svojo terjatavo stekajni masi, mora to omeniti v svojem pismu poštini hranilnici, kjer mora tudi povedati, kje se nahaja njegova vložna knjižica.

Pismo poštini hranilnici je treba kolkovati in sicer po višini hranilne vloge: do 300 Din vloge 5 Din; do 1000 Din 10; do 5000 Din 15; do 10.000 Din 20; nad 10.000 Din 25 Din. Vsa priložena potrdila se morajo kolkovati s 5 Din poleg kolkovine za potrdilo.

Rok za vlaganje takih naznanil pri poštini hranilnici v Beogradu je določen do 31. decembra t. l. Pozneje prispela naznanila se ne bodo upoštevala. Časa je torej celih 11 mesecev, dovolj, da se morejo dobiti vsa potrebna potrdila in listine.

Ta ugodnost velja izključno le za izseljence jugoslovenske državljanke; tuji državljani, četudi so izseljenci in naši državljani, ki niso izseljenci, čeprav so v banko vložili svojo vlogo iz inozemstva, ne morejo biti deležni te ugodnosti.

Postopek pri izplačevanju vlog bo takle: Vsa naznanila, ki jih dobi poština hranilnica, bo pregledala posebna komisija. Naznanila, ki bodo v redu, se izročijo poštini hranilnici v izplačilo. Ta izda vsakemu vla-

gatelju vložno knjižico poštne hranilnice, glasilo se na znesek, ki je bil vložen v »Prvi srbski zemljoradnički banki«. Temu znesku se dodajo obresti do dneva, ko je bil nad banko razglašen stekaj. Ta skupni znesek bo obrestovala poština hranilnica po 6% od 1. januarja t. l. dalje. Vlagatelj razpolaga s to vlogo popolnoma svobodno in jo tudi lahko takoj dvigne. Za vloge pa seveda jamči država.

Tako je torej srečno rešeno to kočljivo vprašanje. Država žrtvuje milijone, da reši izseljence njihove prihranke. Sedaj in v bodoče pa pozor, pozor in še pozor na to dragoceno narodno imetje!

Dijak prosjak

Millöckerjevega zelo simpatičnega Dijaka prosjaka je videla Ljubljana prvič takoj po njegovem rojstvu na Dunaju 1. 1882. Tudi slovenski dijački so ga često uživali v tedanjem nemškem gledališču, in njegove melodije je povzigoval po mestu že vsak črevljarski vajenec. Polnil je hišo s Slovenci in Nemci nekaj sezon. Potem pa so ga uprizarjali tudi slovenski ansambli z opernimi in operetnimi pevci in pevkami, opetovano pred prevratom in tudi že po prevratu.

Invendar je bil sinoči Dijak prosjak marsikomu popolnoma neznan, torej premiera resnične novitete. Opereta je med prvimi, ki so se po novi modi začele pisati z opernim aparatom, velikim orkestrom, z močnimi finali in z dramatičnim koncem 2. dejanja, tragično napetim dejanjem ki se v 3. dejanju vselej veselo in zadovoljivo zaključuje. Dijak prosjak torej ne spada med lahke opere, ki se vsipajo iz rokava, nego zahteva dobrih solistov, ki so res pevec in igravec, velikega zbora in opreme pa dovolj močnega orkestra.

Uprava je poskrbela, da sodeluje čim več opernih solistov in zato je bila predstava še skoraj tako dovršena, kakor je bila včasih pred prevratom, ko so tudi vse ženske partije pele operne pevke in moške partije operni pevci.

V sredi zanimanja je stal operni basist g. Zupan, ki je izvrstno pel in elegantno igral polkovnika Ollendorfa, glavnega spletkarja in režiserja vse atere. Uvodno arijo o poljubu na Lavrino samo je zapel sijajno in bil ves večer živahen in učinkovit. Glavno tenorsko partijo je pel jako lepo operni tenor g. Gostič (Simon Romanovič), grofiko Palmatiko operna altistka ga. Kogejeva, Bronislavo pa operna sopranistka ga. Ribičeva, obe vseskoz, pevski in igralski, prav dobro.

Tudi večina ostalih partij se podaja povsem zadovoljivo. Glavna junakinja, Lavra je ga. Poličeva, ki nastopa v celi vrsti vrolekusnih toalet zelo živahno in toplo v družbi nekam hladnega in iz zadrege v zadrego padajočega g. Gostiča, ječar Enterich, g. Peček v originalni opravi, rodoljubni zarotnik Jan Janički, g. Drenovec kot dramatski efekten igravec, sluga Onufrij, g. Sekula i. dr.

Vsi so se očividno trudili, da privedejo predstavo do zmage, kar se jim je, sodeč po nestetih šopkih in močnem aplavzu, tudi posrečilo. Bujno melodična opereta z že dolgo popularnimi arijami in kupleti pač mora ugajati, in čim češče jo čuješ, tem ljubša je ušesu.

Opereto je izrežiral g. Povhe, nastudiral in dirigiral pa g. Neffat. Oba sta pač sama opazovala tekstne negotovosti, omahljivosti in taktu in ritmu na raznih točkah, predzadnje nastope i. dr., kar vse se popravi pri repizli. Delo je po dekoracijah in opremljenosti, oblikah i. dr. prav ustrezljivo pripravljeno. Klub »Gebirgstrotte« pa se kot ponesrečen dovtip lahko zamenja z boljšim.

Pozabiti ne smem še našega baleta, ki sodeluje — menda prvič v tej opereti — prav pridno in okusno; samo tisti kuharček, ki nekam vsiljeni, g. Golovin s solonastopom kot vro komičen jezdec ter v napornem poljskem plesu v družbi z go. Moharjevo zasluži še posebno priznanje.

sposobnostjo za nepremagljivo edinko. V igri je njena kretanja odlična in ekonomična, ima pa tudi skladnost z odkrito življenjsko spretnostjo, ki sicer nekoliko nasprotuje očetu. Saj je profesor, katerega igra g. Lavrič, prav težak tip moža, ki postaja filister, ko se ženi v drugo. V njem je igravec dobro podajal trpečo figuro, sluga, g. Moser, pa sotrpina, ki je sel klub svoji podrejeni stopnji, že — čez. Ga. Bucarjeva je igrala z nekoliko prehitrim tempom prav značilno gospodinjico in ji na pravem mestu dodala naglas ženskega protesta proti odvečenemu šolstvu. Gdēna Gorupova je pisateljica, vdovi in nevesti priborila dokaj točno podobo previdne gospe. Bila je glasovno in igravsko prav dobra. Končno zaslugi za uspeh pa imata g. Kunc in njegov učnik koviti ravnatelj, mož — oblast nad tem gimnazijskim svetom, ki se nenadoma odkrije kot preiskovalni talent. Zasedba vseh vlog je torej popolnoma v redu in obeta veseloligri mnogo repriz. I. R.

Beležnica

KOLENDAR

Danes, Ponedeljek, 16. februarja 1931, katoličani: Julijana, pravoslavni: 3. februarja, Strahomir.

DANASNJE PRIREDITVE

Drama: Kralj na Betajnovi (Predstava učiteljskega naraščaja).

Kino Ideal: Deuar (Brigita Helm).

Kino Matica: Logarjeva Krista.

Kino Ljubljanski Dvor: Poročnik kraljeve garde (Ramon Novarro).

DEZURNE LEKARNE

Danes: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarčič, Sv. Jakoba trg.

Nesreče, nezgode in zločini

Ljubljana, 16. februarja

V ljubljansko bolnico so morali včeraj in danes pripeljati več žrtv nesreči, prepotv in zločinov. Največ je bilo žrtv zime in zimskega sporta, pa tudi pust je zahteval svoje žrtve.

Krvav zločin na Vrhniki.

Davi je vlak z Vrhnike pripeljal na glavni kolodvor mladega zidarja, prepadelega, bledga obraza in motnih oči. Bil je 21 letni Matevž Frank z Vrhnike. Fant je bil sinoči na predpustni zabavi in se je vračal proti jutru nekoliko dobre volje domov. Njegova družba je srečala drugo skupno fantov, ki so bili tudi precej židane volje. Alkohol je začel vplivati, duhovi so se razvile in hipoma je nastal hud prepir, kateremu je pa sledil že običajni pretep. Žrtve pretepa je postal Frank, katerega je nekdo z nožem dvakrat sunil v trebuh in ga težko poškodoval. Nesrečni mladenič je izgubil precej krvi in je njegovo stanje skoraj brezupno. Rešilni avto ga je s kolodvora prepeljal v bolnico.

Dve nesreči pri sportu.

Včerašnje nedeljo so izrabili številni športniki zlasti pa smučarji in drsalci. Zai je tudi zimski sport zahteval dve žrtvi. Na Sv. Katarini, kjer je kar mrgolelo smučarjev, se je težko ponesrečil 20 letni akademik Brečelj, sin znanega ljubljanskega zdravnika. Padel je tako nesrečno, da se mu je noga zaokrenila in se je s smučko sunil v levo oko. Njegova poškodba je zelo težka in se je bati, da bo oko izgubil. — Na drskišču SKI Mirije se je popoldne dišal 15 letni dijak Leon Svetek, stanujoč v Franciškanski ulici 9. Med drsanjem je tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo v členku. Oba ponesrečenca so morali prepeljati v bolnico.

Žrtve poledice.

Na poledenelih tleh je včeraj padla 63 letna Ivana Čebašek iz Smednika in si zlomila levo roko. Slična nezgoda je doletela tudi 11 letnega Josipa Kneza, rudarjevega sina iz Hrastnika, kisi je zlomil desno roko. — Jože Pipan, paznik rojen leta 1887, in stanujoč v Mostah, Prešernova ul. 12, je pred domačo hišo tako nesrečno padel, da se je precej potolkel na glavi in si tudi zlomil levo roko. — Josip Šilbar, 12 letni posestnikov sin iz Ljubljane, je na hodniku v Jernejevi ul. 24. padel in si zlomil levo roko. — France Močilnikar, delavec sin iz Vevške papirnice, se je v Snehovju spril z Josipom Anžičem, ki ga je tako močno vrgel, da je padel in si zlomil levo nogo.

Dva zločinska napada.

Stanislav Zupan, 24 letni delavec iz Aržiša pri Litiji je bil v nedeljo v Kranju, kjer je iskal službo. V Kranju so ga napadli trije neznanici in ga precej poškodovali na glavi, ramih in hrbtu. — Napaden je bil tudi 56 letni brusar Ivan Jerč iz Ljubljane, katerega sta v soboto zvečer dva neznanca okladla z nožem. Oba poškodovanca so morali prepeljati v bolnico.

OBA IMATA PRAV.

— Če bi se ne bila tako strašno dolgo oblačila, bi ne bila zamudila vlaka.

— A če bi me ne bil ti tako brezobzirno dražil, bi nama ne bilo treba tako dolgo čakati na prihodnji vlak.

Na plesu.

Zakaj pleše ta dama vedno z zamorcem?

— Ker žaluje za možem.

Pri briven.

— Ostrižite me, prosim. Ali naj odložim klobuk?

— Ne, ni treba gospod, klobuk lahko obdržite kar na glavi.

Pri zobozdravniku.

— Ali bodo moji umetni zobje taki, kakor so pristni?

— Naredim vam tako naravne, gospodična, da vas bodo celo boleli.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

Ljubljana v znamenju maškerad

Najlepše maske na črno-beli — Ljubka otroška maškerada TKD Atene v Unionu

Ljubljana, 16. februarja.

Ker je že današnje »Jutro« objavilo podrobne opise sobotnih prireditev, omenjamo le to, da je na res elitni črnobeli reduti nagradilo razsodišče s I. nagrado, šopkom nageljčkov v veliki vazi po načrtu prof. g. A. Kosa, gđ. Zanoeta Sajn, ki je nosila pompozno »Fantazijo«, z drugo nagrado, šopkom nageljnov v krasni vazi, ki jo je kakor prvo izdelala keramična šola Tehniške srednje šole pod vodstvom prof. Berana, temperamentno in graciozno pijereto gđ. Anko dr. Hubadovo iz Škofije Loke, III. nagrado, nageljčke in steklenico šampanjca so si pa priborili srčkani »Napoleonovi grenadirji« gđ. Mary Gulič, Tuš Klimek, Fani Smuk, Cilka Černe in Meti Belčič z Bleda, občinstvo je pa z veliko večino glasov izvolilo za najlepšo damo tudi raso lepotico gđ. Zanoeta Sajn. Kakor vidimo, ni med nagradjenimi krasotami Ljubljancem, kar tudi priča, da se črno-bele prireditve ni udeležila samo ljubljanska gospoda, temveč tudi vsa elita z dežele. Če bi bila posebna nagrada za najorginalnejšo masko, jo bi bilo pa razsodišče brez dvoma prisodilo gđ. Dagmar Šumiljevi za »Simbol črno-bele redute«, za nekakega ženskega boga Jana z eno belo in eno črno glavo, pa tudi vsa vitka postava je bila razdeljena v belo in črno polovico, da se ni ločilo, katera polovica je spredaj in katera je zadaj. Razen teh najlepših mask so pa prišle v ožjo volitev tudi še elegantna belosrebrna »Rusalka«, originalna maska »Siamska dvojička«, dekorativni »Ornamente«, srčkani »Bebé« in ponosni »Mrsketi«, gotovo bi bile pa prišle v poštev tudi Parižanki iz l. 1778, če bi ne bile zamudile ogledanja. O črnobeli reduti moramo popraviti »Jutrovo« poročilo v toliko, da je igral orkester »Jonny«, prireditelj jo je pa, kakor tudi vse dosedanje klub Primork.

Kakor je bila črnobela reduta najelegančajša, tako je bila maškerada Sokola I. na Taboru »Vse okroglo« najbogatejša dekorirana, najboljša obiskana, najbolj demokratična in zato tudi najbolj vesela. Dobro razpoloženje na Taboru so posebno povzdignili imenitni separaji, ki so jih veseli ptčki v njih imenovali »Puhovi fogloviz«.

Kar se pa židane volje in veselja tiče je pa vse letošnje prireditve prekosila

Otroška maškerada

ki jo je z največjim uspehom priredila včeraj popoldne v veliki dvorani »Uniona« TKD Atena pod vodstvom gospe Minke Kroflove. S stropa do malih plesalcev so visele velikanse pisane žoge, po kotih so jih pa vabili pavilijoni s tortami, piškoti in malinovcem, ribolov z najlepšimi darili, s šahovskimi predmeti in konfeti, v stranski dvorani je bilo pa pravo dirkašišče za male kolesarje, prav dobro obiskani ciklodrom, ki ga je otročkom dala na razpolago naša renomirana in za otroke vedno vneta trdka »Tribuna« g. Batička.

Čez glavo je z nemirnim drobižem imei opraviti plesni mojster g. prof. Trost, saj je bilo dosti čez 100 tako srčkanih mask, da bi si jih človek najraje postavil v vitrino. Gledalo je pa male maske tudi toliko mamic, tetk, atekov in prijateljov otrok iz vseh slojev, da so bile galije nabite, polno dvorana in je končno zmanjkalo stolo. Poudarjamo, da so bili med gledalci in maskarantami prav vsi sloji in prireditelj ni bila prav nič frakarska, saj so bile na balkonu stare mame v rutah, med otroci se je pa medlo celo do srčkajke demaskirano dete kakor doma.

Lepo mirno, v pare razvrščeno, dolgo procesijo pisanih človečkov je g. Trost pripeljal v dvorano. Neznansko zmaltno so se v začetku vse držali in so z očmi iskali mamic, občudovali svoje sosede ter gledali in gledali, da se je vrsta trgala, zastajala in medla, sama zase, kakor bi nobenega drugega ne bilo, sta pa štemano koracala po dvorani Holander in Holandica, presrčkani porcelanasti figurici — pristni Kopenhagen. »Za pojesta« so vzdihale mame, ampak mož črtek in njegova žena Kuka — pravzaprav je Dagmar, ampak »Ljubljenci si iznajdejo najrazličnejša imena — se za vse ovacije še zmenila nista. Zanimali so ju le pisani metuljčki, žive rožice vseh vrst, beli zajček in ljudi medved, ki ga je na vrvič volila mala baletka, grozanski volk z Rdečo kapico in babico, lepe gospodične s starega Dunaja, smešna Pat in Patachon, črni dimnikarčki, zala Japonka in Kitajec, pajčaki, balerine in pijerete vseh barv, nežni mornarčki, elegantni liftboy, nagajivi hudički, gondolier, biserne vile, košata modra Španjolka s svojim možem, najorginalnejša Miss Sijha roba, — krtačka za zobe, jajček, mesarček itd. itd.

Pa so se prišli za roke in že je deset pisanih krogov zavrtelo »ringa - raja«, da je kar mrgolelo pred očmi, na sredi vsakega kroga se je pa vrtela najmanjša maskica, ki je bila mala Maščarica — Golobova Silvica iz Domžal — kakor živ ornamet.

Potem so pa nastopile baletke in največje plesne umetnice. Jazz »Sonny boy« je zaigral »Oreto Garbo« in primabalerina Polonica dr. Bohinjčeva, najslajši kroflet, je stopicala in odskakovala kakor žogica po taktu, za njo so pa razkazovale svojo umetnost: prvovrstna plesalka Lidija Golobčeva, sinja baletka Estera Šestova, Jurčičeva Milena s Krašnovno Alnico, mali pajacek, končno sta pa zaplesala z največjo gracio Španec in Španjolka Meimikova Manja in Radojka Vrančičeva — tango s tako popolnostjo, da moramo prof. Trostu, ki ju je izuril, le čestitati. Silno dekorativno in živahno je delovala tudi skupina 16 deklic v efektnih rdečebelih kostumih, ki jih je izveščala gđ. Paškova kot prave baletke. Sploh so plesali tako dobro, da bi se od malih baletk, posebno pa od koketne sobarice Anči Šmucove in njenega partnerja Vikke Christofove, učiti lahko tudi odrasli.

Največji naval je bil okrog fotografa, da se je neprestano bliskala magnezija po dvorani. Kmalu so se maske sprijateljile med seboj, menjali piškote in pokušali torto, obmetavali se s konfetom, ki so ga pobirali kar po tleh, drsali se po parketu, valili in razbijali žoge, ki so bile preje za dekoracijo, sploh nastal je tak dirindaj, da niso mogli narazen. Pa so zaplesali tudi starčki s svojimi ljubčki, da je bila veselja, smeja in vrisanja polna dvorana. Ne, tudi stehi so se v ljubezni razvneti rivali, čeprav so jih gledali starši in imenitni gostje, ki smo med njimi opazili tudi gospe ministra ing. Serneca, dvorno damo go. dr. Tavčarjevo, podbana g. dr. Pirkmajerja s soprogom in mislim, da se jim je ob pogledu na to nedolžno veselje in srečo godilo vsem tako kakor meni. Bil namreč nisem samo očaran, temveč tudi globoko gnujan.

Ples mesarskih pomočnikov

Sinoči so v kazinski dvorani plesali mesarski pomočniki in prav veseli in zadovoljni so bili, ko so med seboj videli tudi mestnega fizika in šefa tržnega nadzor-

Dnevne vesti

— Pozdravni večer poslaniku dr. Kramerju. Češkoslovaško-jugoslovenska liga v Pragi priredi v četrtek 19. t. m. zvečer v vseh prostorih Doma češkoslovaških inženjerjev pozdravni večer našemu poslaniku dr. Albertu Kramerju.

— Poseben vlak v Bohinj. JZSS naznaja, da bo vozil v nedeljo 22. t. m. k mednarodnim smuškim tekam v Bohinju iz Ljubljane poseben vlak. Potniki bodo imeli polovčno vožnjo. Odhod iz Ljubljane ob 5.28 zjutraj, odhod iz Boh. Bistrice ob 20. zvečer. Vstopalo se bo lahko na vseh postajah.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino so bili vpisani zasebni zdravnik v Brežicah dr. Jože Peček, sekundarni splošne bolnice v Mariboru dr. Henrik Sollay in sekundarni bolnice v Mariboru dr. Slavo Vrbnjak.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. 10. t. m. je bilo v dravski banovini 7 primerov svinjske rdečice, 3 konjskih garij, 1 vraničnega prisada in 1 stekline.

— Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve posestnik v Zeleni Janec Nemanič, posestnikov sin v Orliki Jožef Pucelj, delavka v Koprivnici Marija Starec, posestnik in kovač v Pozniškem Janec Skulj, posestnik v Vrhu pri Ljubnu Janec Lukšič, Franc Gorenc iz Studence, Leopold Vrečko iz Leskovec, Ignac Grošelj iz Kalc, Ignac Brdajš iz St. Vida, Matija Cvetič iz Črnomlja, Anton Gornik iz Metlike, sedlar Janec Gregorčič iz Grubelje, posestnik Anton Klančar s Turjaka in delavec Alojzij Vrečko iz Leskovec.

— Razid društva. Društvo obrtnikov za politični okraj Kranj v Kranju se je po sklepu izrednega obnega zbora prostovoljno razšlo.

— Razpisane službe. Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani razpisuje mesto zobozdravnika v Ljubljani in v Mariboru. Prošnje je treba vložiti do 1. marca. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Subotici razpisuje dve mesti zdravnikov-uradnikov za splošno prakso s sedežem v Subotici, eno mesto glavnega knjigovodje urada, uradnika kategorije B položaja IX. knjigovodstvene stroke, eno mesto uradnika kategorije B položaja VIII. administrativne stroke in 3 mesta uradnikov kategorije C položaja IX. pomožno tehnične stroke. Prošnje je treba vložiti do 20. marca.

— Sprejem rezervnih častnikov v aktivno službo. Komanda granične trupe v Skopju potrebuje za popolnitve vojniških mest večje število rezervnih oficirjev. Kandidati morajo biti rezervni oficirji v činu pehotnega poročnika ali podporočnika, sposobni za vojaško službo v miru in vojni in ne nad 32 let stari. Prošnje je treba poslati štabu granične trupe v Skopju do 1. marca.

— Kongres poljsko-jugoslovenske lige. 26. in 27. aprila se bo vršil v Poznanju poljsko-jugoslovenske lige, na katerem se bo razpravljalo o gospodarskih vprašanjih in ukrepih za poglobitev kulturnih in trgovskih stikov. Otvoritev kongresa bo združena z otvoritvijo mednarodnega veselja v Poznanju. ki se bo vršil od 26. aprila do 3. maja. Kongres se bo nadaljeval v Varšavi in Krakovu. Iz Jugoslavije odpotujejo na kongres poleg referentov tudi zastopniki našega gospodarstva in turizma.

— Franc Kuhar. V Domžalah je umrl Franc Kuhar in z njim je zopet izdihnil mož, ki je vedno s ponosom pripovedoval, da je naročnik našega lista, odkar izhaja. S tem je tudi povedano, da je bil vedno odločen narodnjak, kar je v nedavni preteklosti v Domžalah pomenilo prav mnogo. Namreč mnogo nasprotnih mnenj in dolgeje dolgeje in zato tudi mnogo težkih žrti. Pomeni pa tudi to, da je bil vedno naprednega mišljenja, kar je neustrašno pokazal pri vseh volitvah, zlasti pa z ustanovitvijo Sokola, ki mu je bil do zadnjega diha zvest in poštvovalen član. Pokojnik je doživel 82 let in je bil v teh dolгих letih seveda večkrat tudi občinski svetovalec, udeleževalec se je pa kot ugleden posestnik in gostilničar pri »Slokarju« seveda tudi v gospodarskem polju. Pogreb bo jutri 17. t. m. ob 9. dopoldne na farno pokopališče v Domžalah. — V Ljubljani ja pa v visoki starosti 78. let izdihnil ga. Šolastika Jurman, mati dvornega dobavitelja optika K. Jurmana. Družinam iskreno sožalje, pokojnemu odličnemu naprednjaku in dobri materi pa časten spomin!

— Rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe dolečeno do 1. marca. Prejeli smo: V snisku družbenih pravil se je letos določilo rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe v Ljubljani za leto 1931. do 1. marca. Zaradi tega se pozivajo vsi kmetovalci, da do tega roka zadostijo svoji dolžnosti in vplačajo pri pristojni podružnici družbe, no članarino v znesku 30 Din in od podružnice določeni prispevek do največ 5 Din. Članarstva podružnic se pa vabijo, da poberejo od svojih članov zamudnikov in od drugih kmetovalcev članarino najkasneje do tega roka in jo z imeniki vred dopošljejo družbi do 1. marca t. l. Kmetijska podružnica v Ljubljani.

— Tečaj za živinorejce v Beogradu. Kmetijsko in živinorejsko društvo v Beogradu otvori v kratkem dva brezplačna tečaja za moderno živinorejo. En tečaj se bo vršil podnevi in bo namenjen kmetom, drugi bo pa večerni za meščane, posebno za beograjske učiteljske.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno in nestanovitno vreme. Tudi večeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12, v Skopju 6,8, v Mariboru 3,6, v Zagrebu in Beogradu 3,2, v Ljubljani in Sarajevu 2,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751 mm, temperatura je znašala -0,4.

— Strašen zločin. Lani v aprilu je bil v Borovi pri Virovitici izvršen strašen zločin. 26letni posestnik Miha Doležal je posilil in oskrnil mater in jo umoril. Ne-

davno se je moral zagovarjati pred sodiščem v Osijeku, ki pa je odredilo, da ga prepeljejo v umobolnico v Stenjevec pri Zagrebu, kjer naj prouči njegovo duševno stanje. Tam so ugotovili, da je telesno in duševno degeneriran in patološko seksualen tip, da pa je za svoje dejanje odgovoren. Zato se je moral Doležal ponovno zagovarjati pred sodiščem. Obsojen je bil na 16 let težke ječe.

— Plemenit čin zagrebškega detektiva. Poročali smo v petek o zverinskem zločinu, ki je bil izvršen v Zagrebu. Slikarski pomočnik Slavko Zimbek je na cesti napadel z nožem posetnikovo hčerko 14 letno Ivko Vrkljanovo in jo 14 krat sunil v glavo in prsa. Zločin je izvršil iz osvete, ker mu je dekletov oče baje ni hotel poravnati nekega računa. Nesrečno deklico so prepeljali v bolnico, kjer so jo takoj operirali. Ker je pa Ivka izgubila mnogo krvi, je bila potrebna transfuzija krvi. Kri je dal na razpolago zagrebški detektiv Mešič. V soboto popoldne so opravili transfuzijo. Stanje nesrečne deklice se je sicer nekoliko izboljšalo, je pa vedno še zelo resno.

— Aretacija mazača. Tomo Vukić iz Koritne pri Karlovcu se je že več let pečal z mazačstvom. Zdravil je vse bolezni, toda mnogo njegovih pacientov je moralo v bolnico. Nedavno so morali v karlovaško bolnico prepeljati tudi bolnika, kateremu je Vukić »zdravil« izpuščaj na nogi. Nastalo je pa zastrupljenje krvi. V bolnici so morali nesrečnemu bolniku nogo odrezati, Vukića so pa aretirali.

— Zagoneten samomor. V soboto zvečer se je v Subotici obehil sin znanega in uglednega veleposelnika 24letni Franjo Francisković. Vzrok samomora ni znan, najbrž pa gre za nesrečno ljubezen.

VALČKOV VEČER NA PUSTNI TOREK V SOKOLSKEM DOMU NA VIČU

Iz Ljubljane

— Ij Diploma za častnega meščana polk. Svabiča, ki je ob prevratu uslavil italijansko vojsko pred Ljubljano, je že nekaj dni razstavljena v izloženem oknu »Elite« v Prešernovi ulici in upravičeno vzbuja splošno pozornost. Mojsler g. prof. Ivan Vavpotič je naslikal jugoslovenskega vojaka-korenjaka v puško v roki, pripravljene dan in noč, da brani Ljubljano. Na barju stoji junak, za njim se pa vidi Ljubljana s planinami v vsej svoji pestri krasoti. Močno stoji silni vojak, ostre so njegove oči, še ostreje pa črno, naravnost v gledalca naperjeno oko puške. Mirno plava nad junakom ponosni beli orol. Diploma pa ni pomembna samo po svoji vsebini, temveč je tudi prvovrstna umetnina, ki dela čast naši umetnosti, predvsem pa mojstru Vavpotiču, ki mu k uspeli mojstrovini čestitam.

— Ij Proslava 80letnice patra Hugolina Sattnerja. Prečastiti g. p. Hugolin Sattner, odlični slovenski skladatelj, dopolni letos svoje 80. leto. Glasbena Matica ljubljanska priredi v proslavo svojega častnega člana koncert meseca marca slavnostni koncert, na katerem bo izvajala njegovo kantato za solozbor in veliki orkester »Ojtki«. Na koncert, ki ga bo vodil ravnatelj Mirko Polič, že danes opozarjamo vse čestilce odličnega našega skladatelja. Podrobnosti v kratkem.

— Ij Tramvaj od Zgornje Siške do St. Vida. Splošna maloželezniška družba v Ljubljani je vložila prošnjo, da se ji podeli koncesija za podaljšanje njene električne cestne železnice od Zgornje Siške do St. Vida in sicer po državnih cestah št. 2 in da se izda gradbeno dovoljenje za vozovno rezo in obratne prostore, ki jih namerava zgraditi na desni strani ceste, v cestno železniškem km 2,8. Pregled trase v zvezi s postajo komisijo, političnim obhodom, vodopravno obravnavo ter stavbnim ogledom bo v torek 3. marca, po potrebi pa tudi naslednje dni.

— Ij Sleg so kidali tudi večeraj, kar je vsekakor potrebno, sicer bi bil promet resno oviran. Slega je še povsod dovolj, očistili so v glavnem le najprometnejše ceste, ne morejo pa tako hitro odvažati snega, zato ga še čakajo skoraj povsod cele gore. Na prometnejših cestah je sneg sčrpan v jedeno skorjo, kar zlasti ovira avtomobilski promet, tako v Seinenburgovi ulici, Gradšču, na Sv. Petra cesti itd. Dočim so Sv. Petra cesto večeraj očistili, razsekali led s krampi, drugje še čaka. Priložnostnih delavcev za kidanje snega je še dni pre malo. Sneg bodo morali zvoziti, ne da bi čakali na jug, zlasti še, ker so cestni požiralniki večinoma zaprti ter bi v primeru lučnega vremena bile ceste pod vodo, tu in tam bi pa voda tudi vdrta v hiše.

— Ij Svečano komemoracijo za pokojnim inž. Joletom Karadžole priredi na sedmi dan njegove smrti drevi 16. t. m. ob 20. akademski agrarni klub »Njiva« v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Sodeloval bo akademski pevski zbor ljubljanske univerze. Nemogoče je, da bi klub s posebnim vabilom povabil slehernega pokojničkovega prijatelja in znanca, ker je njihovo število preveliko in so mu posamezniki morda nepoznani. Zato vabi klub po tem potu vse, ki so ga poznali, ljubili in spoštovali, da se udeležijo te pijetne svečanosti. Prosi se za točno udeležbo, ker bi zapoznele prihajanje motilo potek prireditve. — Odbor.

— Ij Nov svečni film ZKD. V sredo in četrtek 18. in 19. t. m. bo predvajala ZKD. monumentalni zgodovinski zvočni film »Poslednja ljubezen generala Nelsona«. V vlogi lepe Lady Hamilton nastopi znana filmska diva Corinna Griffith.

— Ij Drevi ob 20. vprizori »Klub učke« skga naraščaja» na drž. moš. učiteljsku Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi« v dramskem gledališču. Poset predstave prav toplo priporočamo!

— Ij Logarjeva Krista v zvočnem filmu. Elitni Kino Matica je dobil kot nalas za zadnje predpustne dni znano in splošno priljubljeno opereto Logarjeva Krista, ki jo vidimo in slišimo v filmu razkošno opremljeno, tako da se človek kar ne more nagledati tudi lepih naravnih posnetkov. Film je tako po vsebini, kakor tudi po opremlitvi zanimiv, človek se od srca nasmeje, pa tudi sentimentalno lahko postane, saj je teh in drugih prizorov dovolj.

— Ij Opozorjamo na sobotni oglas svetlokalnice šimenc, Kolodvorska ul. 8, ki se je na novo modernu opremila. Na poseben način lika ovratnike, da se kravata lahko vloži in se ne poškoduje, obrabljen ovratnik obrača kar podaljšuje njihovo trajnost. Cene se radi mehaniziranja obrata znižane. Domačo trdko toplo priporočamo. 106/n

Društvo za zgradbo Sokolskega doma v šiški priredi na pustni torek **VELIKO MASKARADO** »V ZELENEM GAJU« v hotelu Bellevue. Najlepša maska dobi nagrado. 3241

Zimski sport v Novem mestu

Novo mesto, 14. februarja. Zimski sport, ki se je pričel v povojnih letih z velikim razmahom razvijati na Gorenjskem, je našel tudi pri nas mnogo ljubiteljev. Sportni klub »Elan« je že pred leti sklenil napraviti drsališče na Loku, kot je bilo pred vojno. Tu naj bi se člani in občinstvo izirilo v umetnem drsanju. Žali bog je pa ostal ta sklep zaradi raznih tehničnih ovir samo na papirju. Zato je začel klub lani graditi po zaslugi gostilničarja in trgovca g. Josipa Matka iz Gornje vasi, moderno drsališče: g. Matko je odstopil klubu v ta namen na svojem zemljišču v Cegelnici primeren prostor. Na drsališče je napeljal vodovod kakor tudi električna razsvetljava, tako, da je drsališče za naše razmere naravnost idealno. Samo ob sebi je umerno, da se marsikateri drsalec, ki je bil šele parkrat na ledu, drsa najmanj po drsalkah. Zato pa občinstvo ne pogrša komičnih prizorov, ki e jim gledalci nasmejo do solz.

Dobili pa smo Novomeščani, zaradi hribovite okolice veselje tudi za nov sport — smučarstvo. Ker imamo nekaj dobrih smučarjev, se je pričel ta sport izredno hitro razvijati in zdaj imamo že okrog 40 parov smučk, dobrih in slabih, tovarniškega in domačega proizvodja; zadnjih je menda največ. Kader naših smučarjev se rekrutira iz vseh slojev, prednjačijo pa mladi obrtniki. Ki trenirajo kar po ulicah in po glavnem trgu. Seveda se vrši treniranje le pozno zvečer, ko ni na ulicah toliko brhkih meščank. Oko postave pa ob tej gosti angleški meglji tudi ne more vsega videti. Nji se morajo naši mladi smučarji zahvaliti, da niso že marsikateri smučji v desni sobici mestnega magistrata.

Umetnine in mistifikacije

Prof. dr. Sig. von Kapff je napisal za frankfurtsko »Umschau«, ilustr. tednik za napredek v vedi in tehniki, članek o umotvorih, ki imajo veliko vrednost in slavo predvsem kot relikvije. Pri relikvijah odloča pristnost t. j. gotovost, da je res pripadala osebi, kateri jo pripisujejo. Klubok, tintnik, pisno ali podpis Napoleona, Michel Angela, Goetheja itd. izgubi vsako vrednost in ceno, ako se izkaže, da je potvorba. Pohištvo iz gotove dobe ima ceno, ako je pristno in res iz dotičnega časa, izgubi pa vrednost, ako je še tako izvrstno ponarejeno. Cena pohištva pa se dvigne, ako je dokazano, da ga je uporabljal kak velik človek. Vse to se torej preplacuje kot relikvija. »Zakaj se to godi,« piše prof. dr. Kapff, »spada na tajnostno psihološko polje.« Tudi spekulacija, senzacija, snobstvo in kaprice igrajo pri tem veliko ulogo. Pa seveda modnost.

Mnogi verjamejo, da so združene z relikvijami tajne duševne moči in da jih izžarevajo. Vsekako učinkujejo relikvije sugestivno tako, da so znana celo ozdravljenja po dotiku s tako relikvijo (n. pr. z relikvijami na božjih potih in cerkvah). Ta sugestivna učinkovitost je včasih tako močna, da jih izžarevajo celo ponarejene relikvije, dokler seveda ostaja še vera, da so pristne. Kakor hitro pa se zve, da je relikvija potvorjena ali lažna, izginejo učinki, in »čudežev« ni več.

Tako sloni vse češčenje in ocajanje relikvij le na sugestiji, na samoprevarji ali na prevari drugih. Cisto isto se godi z umetninami. Slavno ime daje slikam, kipom i. dr. ceno, ki ni objektivno vedno utemeljena ter se naslanja večidel le na relikvijarnost, sugestivnost, modnost...

Zato pravi dr. Kapff: »Za široke plasti ljudstva bi bilo koristno in zanimivo, da bi nepristranski umetnostni strokovnjak, ki mima z nakupovanjem in prodajanjem umetnin nič opraviti, odgovoril na vprašanja, ki se tičejo kulturne vzgoje naroda: ali je delo ali ime tvorca glavno? — ali se ne operira več s sugestijo, nego z objektivno presojo? — ali se ne vsiljujejo okusi in cene umetnin tudi iz spekulacije? — ali ni v umetnostni trgovini preveč snobstva in modnih norosti? — Kako naj se uveljavijo umetniki, ki znajo toliko, kolikor so znali Leibl, Van Gogh ali Donatello, a nimajo za seboj umetnostno borzijskih meščetarjev, ki bi jim delali reklamo na škodo drugih?

Ali si že član Vodnikove družbe?

Višek veselja — pustna nedelja

Hopsasa, hopsa, pustna nedelja, lani sem bil špeha sit, letos pa zelja

Ljubljana, 16. februarja.

Strahovito hitro se vrtil čas. To je menda res. So ljudje, ki to radi priznajo, četudi s težkimi srci. Se pravi — še nekaj uric — brezskrbnih, polnih upov in strahu bodo drhtele devičice v težkem pričakanju, še nekaj uric predpusta, potem pa — ploh in pepelnica. Če bi se človek postavil na stališče devičice... A je treba gledati na vse, ne more se ozirati le na bolečine posameznikov. Zato pa je treba najprej naglasiti datum sam na sebi, da si zamoremo predočiti dovolj jasno važnost in ogromnost dogodka — pustne nedelje.

Da, zaradi tega smo rekli, kako hitro se vrtil čas, kajti večeraj je bila pustna nedelja, tako pravi pratika in ljudje ji verjamejo, zlasti so ji verjeli večeraj. Pratika pač uravnava vse naše življenje, diktira nam veselje in žalost, sneg, točo, predpisuje čas greha, pokore, posta in dneve klobas, zapoveduje jesti le repo ali zelje (morda so Trnovčani pratikarji), dalje, kdaj moramo noreti, skakati iz stanu v stan, iz stanja v stanje, iz razpoloženja v čemernost — sploh je nedopovedljiva vsa močovitost in pomen pratike in je zlasti ne more človek dojeti na pustni ponedeljek.

Pa tudi zdaj menda ni nikomur za modrost, za pratiko samo na sebi pa še manj, zdaj se vse vrtil, vse pleše v človeku prav tako kot zunaj njega — to pa seveda zaradi tega, ker je bila večeraj pustna nedelja in nas sploh ne briga, če je to s pratiko v kakršnikoli zvezi.

In to je vredno besede. Kdaj pa se ni o velikih dogodkih govorilo? Sicer ni niti potrebno pripisovati pomena in potrebe upravičenosti takih slaspospevov, saj ne gre v pustnem času za noben pomen in namen, gre le za zabavo, veselje in njena sredstva in najboljše sredstvo je seveda semarja.

Beseda je torej o veselju. Seveda o pustnem veselju. O sreči. Sploh o samih priklupnih in sladkih zadevah in stvarih, ki so nekatere sicer malo abstraktno, vendar pa dovolj konkretne za pustno besedjenje.

Ko bi človek navsezadnje še smel filozofirati o tem smešnem času, bi moral vsekakor povedati, da je veselje nekaj tako neizrečeno vzvišenega, skoraj onstranskega in kako je človek vzvišen in srečen nad drugimi bitji, ki uživa veselje in sploh kako je tudi vzvišen, pomemben čas pustni in predpustni in še vse tisto, kar je z njim v zvezi, maske, plesi, »orglanje«, črna kava z mačkom itd., naravnost nekakšna svetost je v vsem tem. Dokazati bi moral velikaški pomen veselja njegovo lepoto, življenjsko vrednost. In morda bi se navsezadnje res ljudem dokazal, da je treba človeku vse življenje le piti, peti in noreti, če hoče biti vesel, srecen, in da bo imelo njegovo življenje smisel.

To pa spada bolj k postnemu razmišljanju, na pepelnico, n. pr. bi bilo potrebno povedati ljudem, da je veselje najboljše sredstvo za prebavo ter da se tistemu, ki je vesel, sploh ni treba nikdar postiti. Zdaj pa pustimo vse to, četudi ni ničesar bolj smešnega kot filozofirati, ob pustu.

To je treba reči, seve, večeraj je ljudsko veselje priklopelo do vrhunca, večeraj je bila pustna nedelja, naglasiti je treba večkrat, da se bo človeštvo zavedlo, da je bilo večeraj najbolj srečno, odrešeno.

Iz gledališke pisarne

DRAMA
Začetek ob 20.
16. februarja, ponedeljek: Kralj na Betajnovi. Igrajo gojenci Državnega učiteljskega v Ljubljani. Izven.
17. februarja, torek: ob 21. Trije vaški svetniki. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
18. februarja, sredo: zaprt.

19. februarja, četrtek: Divji lovec. Red C.

20. petek februarja, petek: zaprt.

Veseli večer Lipinske. Opozorjamo na nocojnji veseli večer v opernem gledališču. Nastopila bo Lipinska, ki je brez dvoma ena najboljših umetnic svoje vrste. Ona poje, brblja, igra na klavir in harmoniko svoj izredno bogat repertoar. Za svoj prvi nastop v Ljubljani si je izbrala celo vrsto veselih, pa tudi resnih točk pod imenom »Figurine iz mojega albuma«. Bogato je zastopana v tem programu ruska narodna pesem, katero daje popolnoma na svojevrsten, poseben način. Vstopnice so v predprodaji pri dnevi blagajni v operi.

Pustni torek v ljubljanski drami. Jutri, na pustni torek bo dramska predstava ob 21. zvečer. Uporizori se vaška šala »Trije vaški svetniki« v znani izvrstni zasedbi. Za predstavo veljajo znižane dramske cene.

OPERA

Začetek ob 20.

16. februarja, ponedeljek: Veseli večer di-

seuse Dele Lipinske. Izven.

17. februarja, torek: ob 17. La Mascotte.

Ljudska predstava po izredno znižanih cenah. Izven.

18. februarja, sredo: Werther. Red B.

19. februarja, četrtek: Hasanaginica. Red E.

20. februarja, petek: Nina nana, punčka

moja; balet Figurine. Red A.

Kaj bo z Mascotto? Nekaj se bo zgodilo v torek popoldne v operi in to v drugem dejanju. Kaj? Nekaj posebnega — človeškega — vsakdanjega — hm. Prijatelji in val, ki se radi smejeje — pridite! Pust bomo pokopali — z Mascotto! Vse prijazno vabi: kmeti Lorenso XVII.

V sredo se ponovi po daljšem preledku Werther z g. Gostičem v naslovni partiji.

Tudi v Ljubljani... Seveda v Ljubljani, saj kje bi pa bili ljudje veseli, če ne v Ljubljani.

In sreča, veselje, vse to se je pričelo že navse zgodaj, če se je sploh začelo tedaj in ne prej. Kako bi naj človek to opisal, dodal človeški sreči in veselju primerne besede, prizvok in refren. To je celo vprašanje. Pa bomo začeli najprej z vremenom.

Solnce ni sijalo, še lune ni bilo, ljubljanska megla pa se je dvignila na krilih pesmi velikega dne. Po cestah so motovili ljudje kot da so že izgubili težo zemeljsko, a se še vseeno niso mogli posloviti od zemlje, na kateri je tako tleno. Nekaterim se je namreč zdelo, da je bila zjutraj polediva, morda je res bila, sicer pa je vseeno, ljudje bi itak plesali, saj so jim vendar rajala srca, ali pa vsaj noge. Ne more se pa reči, ali so iskale zavzete zemeljske sladkosti v njih izraza, ali da njih noge niso hotele verjeti, da so na realnih tleh, kajti ljudje so bili gotovo puniško razpoloženi že navse zgodaj. Da pa so bili tako zgodaj na nogah, ni končno nič čudnega, saj sploh niso vstali in ne spali, nego so nosili kosti in sito drobce svojega rojstva k zaslužnemu počitku. Znano je in ni treba pripovedovati — plesi, plesi, maskerade itd. pa bodo to ovekovečila spodobnejša, manj spodikljivejša peresa, to pero pa skuša zajeti le zunanjo silko lepote pustne nedelje.

Zunaj pa je bilo prav za prav vse tako kot druge nedelje, če se nečemo preveč lagati, naravnost dolgočasno, kako pa drugače, toda je treba gledati svet z lepimi očmi, če ga hočemo videti res lepega. In lepa je bila večerajšnja nedelja, recite kar hočete. Ceste posute z biseri, kristalnimi gradovi ob in na trotoarjih, cingljanje kragulčkov, pa tudi avtomobilske hune so posnemale pesem krav kot navadno, avtomobili so brizgali okoli sebe krasoto cest, na promenadi pa se je spodbijala mladina s počenimi srci in krmežljivimi očmi tudi kot navadno. Sploh je bila večerajšnja nedelja, vseeno na nekoliko posebno. Vsaj toliko, da so bile ceste živahnije, ker so delavci brskali po snegu. Na cestah se namreč večeraj ni praznovalo. Pa so se gospodje mestni delavci, tisti iz starih dobrih časov, z melonami na glavah ali pa tudi s štirimi klobuki — producirali ali udeleževali — na kulturnem polju — bele Ljubljane. Drugače se to res težko pove.

Morda se je večeraj tudi kaj zgodilo, pa to boste itak zvedeli, čemu bi vam grenili veselje in dobro razpoloženje. Omeniti pa je treba večerajšnje najvažnejše senzacijo. K »šestici« na Dunajski cesti je namreč prišel sam princ Karneval v lastni osebi, vsaj tako so mislili ljudje, ko so začudeni ogledovali poslikane plahbe pri vzhodu tega slavnega in gostoljubnega zavetlišča in pribeljalca. Princ namenda tista senzacija vseeno ni, Ernst in madame sta senzacija, kaj pa drugega. Prvi je baje strahovito dolgih krač kot sv. Kristof, madame pa baje uganе vsako cifro in kar si kdo misli ali ne misli. Povsem prav, Ljubljancem vendar ne morejo živeti brez senzacije, brez denarja pa lahko.

In nič bolj veselega vam ne more nihče povedati za pust in voščiti, kot da je človek lahko vesel ob pustu tudi brez denarja. Maček je danes itak dovolj hud.

Lotto poje ga Thierry. Dirigent ravnatelj Polič. Abonma B.

V četrtek se uprizori zadnjič v letošnji sezoni L. Safranek-Kaviča opera »Hasanaginica« z go Thierry v naslovni vlogi. Hasanaga poje gosp. Križaj, Kadija g. Vičar, ostala zasedba običajna. Dirigent ravnatelj Polič. Predstava se vrši za abonma E.

Sokol

Društvena uprava šokofjoleškega Sokola je za l. 1931 sestavljena takole: starešina Dolenc Franc st.; podstarešina Zahraštink Vinko; načelnik in knjižničar Horvat Rudolf; podnačelnik Zalelet Valentin; načelnica Linke Elza, podnačelnica Ankele Anica, prosvetar in časnikarji poročevalci Debeljak Vojteh; člani uprave: Dolenc Franc ml. (blagajnik in smuka), Berčič Ivo (tajnik), Blaznik Avgust, Potočnik Janko, Košca Francjo (gledališče), dr. Rant Jože (zdravstvo, narodna-obramba in socialnost), Stevo Sink, Vrančar Franc, Bakič Mihajlo, Vodeb Leo; namestniki: Primožič Franc, Pavlica Francjo, Celjar Joža (matikar), Pečner Jože, Koselj Jaka, Lazović Jovica, Zebre Franc (veseljice in prireditve), Savnik Anton, Dolenc Danica (orkester) in Wrischer Laly. Revizorji: Luznar Mihael, Rojce Jakob in Burdych Oton; namestniki: Pleš Ludovik, Deisinger Zoran (preds. nogometa) in Ogorce Ivo.

Nova sokolska društvena uprava v Dol. Lendavi. Uprava sokolske župe v Mariboru je imenovala v lendavskem sokolskem društvu naslednjo upravo: starosta Stanko Sikč, lekarnar, podstarosta dr. Danilo Lipnjak, sreski sanitetni referent, načelnik Simon Goršek, šolski upravitelj, namestnik Miklavž, finančni preglednik, načelnica Markovičeva, namestnica Kosmačeva, prosvetar Andrej Hribar, tajnik Bartl, blagajnik Vinko Zgur, upravniki pošte, gospodar Čepal, statističar Dobnerik, odborniki Paterne, Cepuder, Kunarčič, Markovič, Zavašnik, Jugovič; namestniki Amalič in Kalin; revizorji dr. Pikuš, Prudič in Ježek; v razsodišču za Zavašnik, Pikuš, Sikč, Lipnjak. Novo upravo čakajo važne in lepe naloge; upamo, da jim bo kos s sokolskim idealizmom in sokolsko požrtvovalnostjo.

G. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

Ko sta prišla domov, je tičalo nad ključavnico na vratih Zeldi namenjeno pismo. Zeldi je slutila to, planila je po stopnicah in skrla pismo, predno je George prišel za njo in odklenil vrata.

Očitki, mile prošnje in priseganje večne ljubezni, to je bila vsa vsebina pisma. Prosil jo je za božjo voljo, naj mu drugo jutro telefonira, češ, da mora nujno govoriti z njo.

— Ah, same neumnosti! — je vzkliknila Zeldi nestrno, raztrgala pismo in skrla koščke papirja. — Omožena sem, svojega moža ljubim in srečna sem z njim. Ta človek nima nobene moči nad menoj. Ničesar se mi ni treba bati.

Toda drugo jutro, ko je šla s psom na izprehod, je stopila mimogrede na pošto in oddala naslednjo brzojavko:

— Sestanek te dni nemogoč. Pismo sledi. Potpiti. Z.

V začetku julija sta se odpeljala za celih sedem dni v Napa in tam je imela priključeno pismo. Zeldi je bila priključena pismo. Lagati ni mogla, napisala je vse po pravici, kaj se je bilo zgodilo, in obljubila je, da mu čim prej vrne denar; obenem ga je prosila, naj opusti vsako misel, da bi se še kdaj videla, in naj ji oprostijo in po možnosti pozabi, da jo je sploh kdaj videl.

Čim sta se pa z Georgom vrnila v San Francisco, jo je Gerry posetil. Cassy mu je odprla in povedala, da je gospodična Marsh doma. Mar je bil staro podkupil z mastno napitnico? Zeldi je bila prepričana, da brez tega ni šlo. K sreči je bil odšel George s psom na izprehod. Zeldi se je bila baš obtežila, da bi odšla po opravičnih v mesto, ko ji je prišla gospodična povedati, kdo jo čaka v njeni zanemarjeni veži.

To je bilo žalostno srečanje. Gerry je takoj zopet začel s hudimi očitki. Zakaj je tako ravnala z njim? Kaj ji je storil hudega? Mar se sploh več ne zimeni zanj? Jo je morda razžalil? Kako more svoja čustva tako hitro izpreminjati.

Nekaj časa ga je molče poslušala. V nji se je oglašala silna nestrpnost, obenem pa nekakšen strah, ki ji je stiskal grlo, da ni mogla govoriti. Toda tako ali tako, položaj mu je morala pojasniti. To pa ni bila malenkost. Gerry je bil ves nor od hrepenenja po nji; očitvidno je zelo malo spal; to se mu je poznalo na obrazu; oči je imel rdeče. Ni se pustil kar tako odgnati; to bi zahtevalo mnogo časa in pojasnjevanj bi mu morala svoje postopanje na dolgo in široko.

Stopil je k nji hoteč jo objeti, pa ga je pahnila od sebe.

— Pojdiva, — je dejala, — če že morava govoriti, pojdiva kam drugam. Nočem, da naju najde George tu; vsak hip se lahko vrne.

Odšla sta iz hiše in zavila v prazen lokal. Tu je začel Gerry svojo pridigo iznova. Bil je prepričan, da se bo dalo z denarjem in darili pri nji kaj doseči. Zapestnico s smaragdi in briljanti je imel pri sebi, pokazal jo je Zeldi in ji govoril še o drugem nakitu in o velikih vsotah denarja.

— Dobiš lahko, kolikor hočeš — tisoč, pet tisoč! V banki ti preskrbim tekoči račun, potem boš pa lahko počela z denarjem, kar boš hotela.

Za to ga je sovražila. Gledala ga je hladno ter opazila, kako so se mehurčki v koticah njegovih ust napeli in se izpreminjali v bele pene. Spoznala je, da je med njima vse končano. Toda Gerry ni čakal, da bi mu povedala bridko resnico.

— Ne, ne, ne, srček moj. Ne bom te poskušal, če misliš ugovarjati. Moja moraš biti! Brez tebe ne morem ne jesti, ne spati, ne živeti. Georga moraš zapustiti in priti k meni.

Zeldo je pograbila jeza.

— Razumi me vendar že enkrat, Gerry! — je vzkliknila osorno. — Koke-tirala sem malo s teboj, to je bilo vse. Če si vzel vso stvar bolj resno, nego je bila mišljena, ti moram pač povedati, da mi je zelo žal. Res sem ti od srca hvaležna za vse, kar si storil zame, za večerje, za izprehode in za vse drugo. Mislim sicer, da so ti napravili enako veselje kakor meni, toda o tem ne bova govorila. Zdej je pa vsega tega konec. Pusti preteklost pri miru. Za sedanjost gre in povedati ti moram, da se hočem odslej vsa posvetiti Georgu in storiti zanj vse, kar bo v mojih močeh. Žal mi je, zelo mi je žal, da sem se spoznala tako daleč in ti dala povod misliti, da si mi več, nego si mi v resnici. Bila sem sita življenja, ti si bil pa tako prijeten in dober z menoj. Tega ti ne bom nikoli pozabila. Toda tvoje mnenje o meni je napakno, če si le za hip mislil, da bi se mogla izneveriti svojemu možu. Ne pozabi, da sem poštna žena in da dobro vem, zakaj se poteguješ; to se ti ne bo nikoli posrečilo.

— Aaaah, nikar se tako ne hlina, — je dejal Gerry porogljivo. — nikar ne igraj tako krepostne žene. Meni ne boš nasula peska v oči. Enkrat se ti je posrečilo vzbuditi v meni vero, da me imaš rada, dokler nisi dobila svojih dvesto dolarjev, toda to se ne sme več pripetiti.

Obmril se je v drugo stran in nadaljeval:

— Vse vem o tebi, Zeldi. Vse vem o onem mlademu Kirku in o doktorju Boylstonu. Informiral sem se o tebi, čim si se vrnila v San Francisco. Časa nisem izgubljala. Vidiš torej, da je odveč vse tvoje prizadevanje prepričati me, da si čista kot sveže zapadli sneg, ker slučajno dobro vem, da to ni res. Saj se pred poroko s tem zakonitim igralcem tudi nista samo gledala; ne uvidim torej, zakaj bi morala braniti svoje devišvo baš zdaj, ko bi rad tudi jaz nekaj imel od tvoje ljubezni. Dobila si dvesto dolarjev od mene in dobiš lahko še mnogo več. Prav rad sežem v žep in tvoj mož ne bo nikoli izvedel, kako in kaj je bilo, če vse dobro urediš.

— Tako! — je dejala, krčevito je sklenila roke ni vsa kri ji je izginila iz obraza. — Tako! — Nekaj časa je sedela nepremično in soba ji je plesala pred očmi. Čakala je, da bi zopet dobro videla in našla pot do vrat. Potem je vstala in ne da bi se ozrla je odšla počasi na cesto in domov.

George je bil doma in izredno dobre volje. Cohen ga je bil poklical, odšel je takoj tja in Jokey je jima ponudil gostovanje v »Oberonu«, v nemški pivnici, v kateri so imeli oder in vsak dan koncert. Orkester je imel štirinajst dni dopusta in ta čas naj bi zapolnil varijete. Glavno pri tem je pa bilo, da je stal »Oberon« skoraj točno nasproti »Orpheuma« in da pride morda tudi Morrison gledat njun nastop.

Kizmet in dolge noge

Kako so bili obešeni zarotniki proti republikanskemu režimu v Turčiji
Izpod večal pobežnil

Pravorerni Turek bi se ne smel razburjati, če ga obsodijo na smrt na vešalih. Allah je Allah, Mohamed je njegov prerok, usoda — kizmet — je pa neizogibna. Kar je Turku namenjeno, to ga doleti, pa naj bodo tudi vešala. Vera v neizogibnost usode je delala iz janičarjev najpogumnejše in najkrvoločnejše vojake. V turški armadi je pa začela ta vera že davno pešati. Zdej ugaša tudi že v zadnji pravorerni trdnjavi, v fanatizmu dervišev. Moderni derviš pod Kemal pašo morda še priznava vero v usodo, kadar pa gre za njegovo kožo, zaupa bolj dolgim nogam, kakor kizmetu.

Poročali smo že, da so bili kolo-vodje nedavne zarote proti turški republiki obešeni na smrt in v vasi Menemenu obešeni. Enemu obsojencu se je pa posrečilo pobežniti, ko je bil že pod vešali. Obesili so 28 dervišev. Potrdjena smrtna obsodba je prišla iz Angore v Menemen, kjer so zarotnike obsodili in jih imeli zaprte v skupinah po 6 in 7. Med njimi so bili tudi nad 70 let stari možje, sivolasi hodže, ki so obnavljali v svojih okrajih stari red dervišev in se bahali, da imajo že 10.000 učencev. Med obsojenci so bili pa tudi mladi delavci, ki so jih starokopitni derviši preselili tako, da so verjeli, da se res bliža konec sveta. Celo v ječi zadnje dni pred smrtjo so mnogi obsojenci opravljali verske obrede, s pomočjo katerih so se hoteli zasanjati v mistično pozabo. To temelji na praznoverju in človeški anatomiji, češ, da ima človek dušo na desni strani prs. Da se doseže mistična spojitve, je treba osredotočiti pogled oči tako, kakor gledajo močno škilasti ljudje, obenem pa misliti intenzivno na dušo. In končno se duša v tihi molitvi združuje z božanstvom.

V takem stanju so derviši pričakovali usmrtnice. Minilo je več dni, končno je pa prišla usodna odločitev iz Angore. Samo trem obsojencem je bila smrtna kazen izpremenjena v večletno ječo. Dva obsojenca sta se tako razveselila pomilostitve, da ju je zadela kap in da sta deloma ohromela. Drugim obsojencem so pa sporočili, da se jim je približala zadnja ura. Oblasti so odredile justifikacijo ponoči, mučna procedura naj bi se pričela ob 2. Pri rokah je bil namreč samo en krvnik, ki je moral več dni vežati svojega pomočnika in šivati dolge bele srajce, v kateri v Turčiji obešajo veleizdajalce. Ker je bila vas še vedno v obsednem stanju, so bile vse ulice prazne; odprta je bila samo ena kavarna za novinarje, poleg njih so pa hodili po vasi oni, ki so imeli opraviti z usmrtnitvijo.

Morišče je bilo deloma razsvetljeno z električnimi žarnicami, kolikor jih vas premore, deloma pa z bakljami. Obsojence so vozili na morišče z avtomobili v skupinah. Vešala so bila postavljena na petih ali šestih krajih kar v vasi. Ko je krvnik opravil svojo nalogo na enem kraju, je krenil sprevod med špalirjem vojakov na drugi kraj. In tako se je število obsojencev počasi krčilo. Spreved se je baš približal skupini vešal, ko se je začel krik: Držite ga, držite ga! Nastala je splošna zmešnjava. Enemu dervišu se je bilo

namreč pod vešali posrečilo razvezati si roke in naglo je odnesel pete. Začule so se piščalke in počilo je več streliv. Toda derviš je prodril kordon vojakov in že je bil rešen. Eskorta ni mogla pustiti drugih obsojencev in tako so nadaljevali obešanje, dočim so vojaki lovili begunca, ki ga pa niso mogli najti. Vtemni noči so kmalu opustili zasledovanje.

Obešanje je bilo končano ob 5. zjutraj, ko je bilo vašanom dovoljeno stopiti iz hiš. Zagledali so 28 vešal in na vsakih je visel obešenec. To naj bi ljudi opozorilo, kaj se pravi imeti zdej v Turčiji skomine po reakciji. Ko se je zdanilo, so našli čevlje ubežnega derviša za bližnjo hišo, kamor so se bili pognali za njim vojaki. Vojno sodišče je poslalo takoj na vse strani glasnike, da opozore prebivalstvo, kaj čaka tistega, ki bi begunca skrival. Begunec je 25letni derviš iz bližnje vasi. Ijemu namenjena vešala še zdaj stojijo na svojem mestu, ni pa nobenega upanja, da bi spravili mladega derviša na nje.

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Najmlajši glasbeniki in literati

Yehudi Menuhin, ki je priredil nedavno v Albert Hallu v Londonu koncert, je kot 13letni deček eden najboljših plačanih violonistov sveta. Za 12 koncertov v Evropi in v Ameriki je dobil v eni sezoni 30.000 funtov sterlingov ali v naši valuti nad 8 milijonov Din. Drugi glasbenik - umetnik je 15letni Julian Karolyi, madžarski pianist, ki je nastopil nedavno v Londonu kot spremljevalec slavnega ruskega basista Šaljapina in je igral tako krasno, da je bil deležen skoraj še večjega aplavza kakor Šaljapin.

Menda pridejo nekateri otroci s talentom za glasbo že na svet. Ko je bil star Yehuda Menuhin 2 leti, je zahteval violino. Pri nesli so mu violino — igračo za otroke, pa se je tako razjezil, da jo je vprico staršev razbil. Hotel je pravo violino in ni miroval, dokler je ni dobil. Zdej ima Stradivarijeve gosli, ki so zelo redke.

Kakor glasba, vabi mladino čisto tudi literatura. Med najnovejšimi knjigami sta dve o živalih, ki sta delo mladih avtorjev. Eno, ki opisuje pustolovščine konja, je napisala 11letna Moyra Charltonova, ki je odkrito priznala, da je morala čisto pogledati v slovar, da

je našla pravo besedo. Drugo knjigo je napisal 16letni sin londonskega zdravnika Patricka Russa. Mladi pisatelj priznava, da je pisal knjigo med šolskimi nalogami. Najzanimivejša mlada pisateljica je pa nedvomno Gilberta Savary, ki je stara šele 9 let, pa že piše spomine. Čeprav je še zelo mlada, je že igrala v filmu in v gledališču, pela na koncertih, po radiu in za gramofonske plošče. S tako bogato preteklostjo pač lahko piše spomine navzlic svoji zgodnji mladosti.

Romanje v Mekko

Vsakoletno romanje v Mekko se pričinja spomlad in pristanisce te znamenite muslimanske božje poti Geddah je polno romarjev. Verniki prihajajo celo z Jave, Malajskih otokov in s Kitajske, podjetni orientalisti pa znajo kovati iz romanja v Mekko lepe denarce. V Hongkongu se je ustanovila celo družba, ki popravlja za silo stare čolne in prevažajo romarje. Oblasti skrbijo vsaj za to, da ima vsak romar vozni listek tudi za povratek, da ne obiti brez sredstev kje v Arabiji. Oblasti si tudi na vse načine prizadevajo odvrniti od romanja starce in starke, kar je pa zelo težko, kajti vroča želja vsakega pravovernega mohamedana je umreti v svetem mestu.

Posebno angleški konzul v Geddahu bi vedel marsikaj povedati o strašni bedi, ki vlada navadno med romarji. Vahabiti, čiji potomstvo ima zdej v rokah sveti mesti Mekko in Medino, so med mohamedanci fanatični puritanci. Pazijo strogo na to, da časte verniki Allaha, ne pa Mohameda, češ, da je prerok sam tako določil. Vendar se pa ne da preprečiti, da bi mnogi verniki ne romali tudi na Mohamedov grob v Medino. Toda tam stoji vahabitski stražnik in ne dovolijo, da bi verniki čestili preroka kleče. Če hoče kdo poklekati, ga takoj naženo s palicami. Vsako leto se pomikajo proti Mekki dolge karavane velblodov, ki jih pa že prehitvejo in pušajo daleč za seboj avtomobili, v katerih se vozijo oni, ki nimajo časa, da bi potovali s karavanami.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj pojde en- do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravnega »Franc Jožefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnice svedočijo, da radi pijejo »Franc Jožefovo« vodo zdravci bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledice promptno odvajajo. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Radioprogram

Sreda, 18. februarja.

12.15 plošče; 12.45 dnevne vesti; 13.00 Čas, plošče, borza; 17.30 Radio-orkester; 18.30 Zor Miroslav: Od kinopisa do današnje knjige; 19.00 dr. N. Preobražensky: Rusščina; 19.30 Prof. Tine Debeljak: 70letnica univ. prof. dr. Matije Murka; 20.00 prenos simfoničnega koncerta »Češke Filharmonije« iz Prage; 22.00 poročila.

Četrtek, 19. februarja.

12.15 plošče; 12.45 dnevne vesti; 13.00 Čas, plošče, borza; 17.30 otpiska ura, radio; 18.30 Zor Miroslav: Od kinopisa do današnje knjige; 19.00 dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina; 19.30 dr. Valter Bohinec: Nekaj o potresih; 20.00 Pero Horn: Dusev, vzgoja otroka; 20.30 Brahmsov večer; 21.30 Citraški tercet »Vesna«; 22.15 poročila; 22.30 harmonika solo g. Avgust Stanek; 23.00 Na poved programa za naslednji dan.

Tablice

za vozove po predpisu izdeluje specialni atelje za črkoslikarstvo Lud. Strukelj, Ljubljana, Šubičeva ul. 3 (nasproti muzeja). 815

Ako hočete delati,

da z lahko domačo obrtjo zaslužite na lastnem domu po 7 Din na uro, pristopite naši zadrugi. Pouk brezplačen. — Vpisnina Din 10.—. Obširna pojasnila radevoljno, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslovanskih pletača, Osijek. 7/L

Wallet Expres

STARI TRG 19

naznanja cenj. gospodov, damam, da mu je mogoče potom najnovejšega universal likalnega stroja garderobo v najkrajšem času zlikati. Oblike se kemično čistijo z najnovejšimi sredstvi, ki blagu ne škodujejo. Isto se posejejo in obrnejo. Obračanje Din 300, likanje Din 18. Štranke na likanje lahko počakajo v posebni čakalnici. Po obleko se pošlje na dom. Mesečni abonma 4 kratno likanje in čiščenje Din 100, samo likanje Din 50.

Auto Oakland Six

petsedežen, malo vožen, kupna cena Din 165.000 na prodaj za Din 80.000. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Dobra kupčija 80«.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

rodaja uprava, Slovenskega Naroda.

Zrebanje drž. razr. loterije

Dne 10. t. m. so bili izžrebani še naslednji dobitki:

Din 900.— srečke št. 8.036, 78.020, 87.939.
Din 300.— srečke št. 8.045, 13.886, 16.062, 19.200, 34.167, 34.183, 35.357, 36.627, 38.170, 39.541, 56.650, 46.695, 47.429, 47.481, 49.480, 53.848, 56.031, 56.039, 56.086, 57.365, 58.832, 58.889, 66.404, 67.512, 68.709, 68.724, 69.120, 69.452, 69.498, 72.074, 73.773, 73.976, 75.044, 75.061, 75.141, 75.171, 78.014, 78.032, 78.096, 87.241, 87.902, 87.952, 89.129, 89.132, 89.137, 89.165, 96.614, 96.640, 98.126, 98.184, 98.194, 98.956, 98.959.

Onim, ki bodo hoteli igranje na visoke dobitke nadaljevati, bomo srečke zamenjali, če nam jih takoj pošljejo.

Združna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

NAJCENEJŠI

SO NAŠI MALI OGLASI, KER SMO

ZNIZALI CENO

NA 50 P ZA BESEDO.

ZUNANJI OGLASEVALCI LAHKO PLACAJO MALE OGLASE Z ZNAMKAMI

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 pas. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na upravljanje brez znakom — odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Premog, drva, koks

»ILIRIJA« d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska c. 46 — telef. 2820
Milkotičeva c. 6 — telef. 2595

Kavarna

prvorazredna, v centru Zagreba naprodaj radi rodbinskih razmer. Vprašati: Tajništvo Unije konobara, Zagreb, 831 c. 55.

ZA STAVBE

vsakovrsten sub tesač in žagarski les, tudijska tla, ceno od daja — FRAN ŠUSTAR, Doljenjska cesta, Ljubljana. — Telefon 2424. 13/L

Urarsko pomočnik (-ka)

dobro moč, takoj sprejemljiva. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Cenj. ponudbe je poslati na naslov: Vasele Zdravko, urar, Šoštanj. 832

Pohištvo na obroke

Spalnice hrastove poltrirane Din 5500.—
Spalnice pleškane » 2300.—
Omare » 550.—
Postelje » 200.—
Kuhinjske oprave » 1100.—
Kuhinjske kredence » 550.—
Vse drugo pohištvo dobite najceneje — sprejemam vsakovrstna naročila in popravila
MIZARSTVO »SAVA«
LJUBLJANA, Kolodvorska 18. 14/L

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporočila svojo zalogo delnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno. —

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš blagi srčno ljubljani stric, gospod

Fran Kuhar

posestnik, gostilničar, dolgoletni občinski svetovalec i. t. d.

včeraj ob 10.30, previden s tolažili sv. vere, v visoki starosti 82 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se vrši jutri dne 17. t. m. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Domžalah.

Domžale, dne 15. februarja 1931.

Žalujejo rodbine
Štokar - Šribar